

Sygn. akt II S 24/15

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maj a 2015 roku **Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny -Odwoławczy**

w następującym składzie:

Przewodniczący - SSO Barbara Jankowska-Kocon **Sędziowie** - SO Janusz Kasnowski

- SO Irena Dobosiewicz (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2015 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z wniosku : **K. K.**

z udziałem : **W. K., T. K., E. K.**

o : stwierdzenie nabycia spadku

w przedmiocie skargi wnioskodawcy K. K.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez

nieuzasadnionej zwłoki w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w (...)sygn. akt II Ns 1334/13

postanawia:

1. stwierdzić przewlekłość w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym w (...)w sprawie II Ns 1334/13;
2. nakazać Sądowi Rejonowemu w (...) rozpoznanie wniosku K. K. zawartego w piśmie z dnia 17 września 2014 r. jako wniosku o podjęcie zawieszzonego postępowania;
3. przyznać K. K. ze Skarbu Państwa Sądowi Rejonowemu w (...) kwotę 2.000 zł (dwa tysiące);
4. zwrócić skarżącemu K. K. ze Skarbu Państwa - Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy kwotę 100 zł (sto) z tytułu opłaty od skargi.

Na oryginale właściwe podpisy

II S 24/15

UZASADNIENIE

K. K. domagał się stwierdzenia przewlekłości w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku prowadzonej przez Sąd Rejonowy w (...)pod sygnaturą II Ns 1334/13 oraz zasądzenia od Skarbu państwa na swoją rzecz kwoty 25.000 zł

Prezes Sądu Rejonowego w (...) domagał się oddalenia skargi.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Zarządzeniem z dnia 28 marca 2013 r. przekazano sprawę z Wydziału(...) do Wydziału(...) skarżący bowiem wniosek złożył pierwotnie do Wydziału(...) /zarządzenie - k.5 akt/.

Akta sprawy zostały w ślad za zarządzeniem przesłane do Wydziału (...) w dniu 5 kwietnia 2013 r.

Zarządzeniem z dnia 21 czerwca 2013 r. sędzia referent wezwała wnioskodawcę w sprawie - tu: skarżącego K. K. do wskazania, czy wniosek przez niego sformułowany dotyczy stwierdzenia nabycia spadku po ojcu wnioskodawcy czy rozstrzygnięcia w trybie art. 3 pkt 5 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. 2003 r. Nr 119, poz. 1116), w przypadku zaś jeżeli jest to wniosek o stwierdzenie nabycia spadku, uiszczenia opłaty sądowej, złożenia odpisu wniosku oraz aktów zgonu ojca i urodzenia wnioskodawcy i brata oraz wskazania danych uczestnika i jego adresu zamieszkania - w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu wniosku /k.8 akt/.

Wnioskodawca braki wniosku uzupełnił w dniu 11 lipca 2013 r. /k.10-14 akt/.

W dniu 25 września został wyznaczony termin rozprawy na 18 listopada 2013 r., na który wezwano wnioskodawcę do osobistego stawiennictwa celem złożenia zapewnienia spadkowego oraz zawiadomiono uczestnika postępowania /k.16 akt/.

Termin został zniesiony z uwagi na wyznaczenie w tym terminie szkolenia sędziów i udział w nim sędziego referenta a nowy termin został wyznaczony na dzień 13 grudnia 2013 r. /zarządzenie z dnia 31 października 2013 r. - k.25 akt/.

Na rozprawie w dniu 13 grudnia 2013 r. wnioskodawca złożył zapewnienie spadkowe, zaś uczestnik W. K. złożył oświadczenie o odrzuceniu spadku wskazując, że

1

ma dwoje małoletnich dzieci, podał ich dane i oświadczył, że w ich imieniu także spadek zamierza odrzucić /protokół rozprawy - k.31-33 akt/.

Sąd Rejonowy wyznaczył kolejny termin na 12 czerwca 2014 r. i wezwał do udziału małoletnie dzieci uczestnika. Na rozprawie tej Przewodniczący stwierdził, że uczestnik nie złożył oświadczenia o odrzuceniu spadku w imieniu swoich małoletnich dzieci, wobec czego odroczył rozprawę na kolejny termin tj. 21 sierpnia 2014 r. i zobowiązał wnioskodawcę do złożenia odpisów aktów urodzenia małoletnich uczestników postępowania w terminie 14 dni pod rygorem zawieszenia postępowania /protokół rozprawy - k.35 akt/.

Wnioskodawca nie wykonał zarządzenia, nie stawił się ani on ani uczestnik na rozprawę w dniu 21 sierpnia 2014 r. Na rozprawie Sąd Rejonowy zawiesił postępowanie na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. /postanowienie - k.42 akt/.

W dniu 17 września 2014 r. wpłynęło do akt sprawy pismo wnioskodawcy z wnioskiem o podjęcie działań z urzędu przez Sąd Rejonowy w którym wnioskodawca wskazał na brak kontaktu z uczestnikiem postępowania i trudności z uzyskaniem aktów urodzenia małoletnich dzieci uczestnika /k.43-44 akt/.

Sąd Rejonowy zarządzeniem z dnia 8 stycznia 2015 r. stwierdził prawomocność postanowienia z dnia 21 sierpnia 2014 r. oraz brak powodów do podjęcia postępowania do czasu złożenia odpisów aktów urodzenia małoletnich uczestników o czym zawiadomił wnioskodawcę/k.52,53 akt/.

W ocenie Sądu Okręgowego w sprawie doszło do przewlekłości w postępowaniu.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy (...) w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. 2004 r. Nr 179, poz. 1843 ze zm.) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne dla załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania należy w szczególności w myśl art. 2 ust. 2 ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez Sąd, w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty lub czynności podjętych przez sąd uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawłości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

2

Przyjmuje się, i jest to pogląd ugruntowany w orzecznictwie, że o przewlekłości postępowania można mówić dopiero wówczas, gdy pomiędzy czynnościami procesowymi występują długie, nieuzasadnione przerwy albo też gdy pewne czynności nie są podejmowane w ogóle (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 07.10.2010 r., WSP 13/10). Zatem przewlekłość postępowania zachodzi wtedy tylko, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna, rażąca i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy. Przewlekłość postępowania jest pojęciem względnym, względność ta zaś oznacza, że w każdym przypadku odnoszone być musi do realiów konkretnej sprawy (zob. M. Laskowski, Skarga na przewlekłość postępowania przygotowawczego - pierwsze refleksje, Przegląd Sądowy 2009). Zasada szybkości i sprawności nie może kolidować z zasadą rzetelności i konieczności rozpatrywania wszelkich składanych w sprawie pism.

Sąd Rejonowy procedował na początku prawidłowo, czynności były podejmowane bez zbędnej zwłoki i nie przekraczały okresów 3 miesięcznych. Zniesienie terminu rozprawy w dniu 18 listopada 2013 r. podyktowane zaś było udziałem w tym terminie sędziego referenta w szkoleniu. Także odroczenie rozprawy w dniu 13 grudnia 2013 r. na kolejny termin wyznaczony na dzień 12 czerwca 2014 r. podyktowane było stanowiskiem uczestnika, który odrzucił spadek i miał podjąć czynności związane z odrzuceniem spadku w imieniu swoich małoletnich dzieci - uczestników postępowania.

Prawidłowe było także wezwanie wnioskodawcy, który zainicjował postępowanie spadkowe do przedłożenia aktów urodzenia małoletnich uczestników postępowania.

Obecnie obowiązująca ustawa o aktach stanu cywilnego z dnia 28 listopada 2014 r. (Dz. U. 2014 r., poz. 1741) w art. 26 ust. 2 stanowi, że dokumenty z akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego na żądanie osoby interes prawny mogą być wydawane w formie dokumentu elektronicznego, kopii lub wydruku dokumentu elektronicznego za zgodność z oryginałem przez kierownika urzędu stanu cywilnego. W art. 45 wskazano zaś komu może być wydany odpis aktu stanu cywilnego, którym jest akt urodzenia. Akt taki może być wydany m.in. osobie, która wykaże interes prawny. Także obowiązująca do 28 lutego 2015 r. ustawa - prawo o aktach stanu cywilnego z 29 września 1986 r. (Dz. U. 1986 r. Nr 212, poz. 1264 ze zm.) w art. 83 ust. 2 wskazywała możliwość uzyskania aktu stanu cywilnego przez osobę, która wykaże interes prawny w uzyskaniu takiego odpisu a taką osobą był wnioskodawca.

Wnioskodawca jednak w piśmie z dnia 1 września 2014r. / data wpływu w dniu 17 września 2014r./, a więc już po nałożeniu na niego takiego obowiązku zwrócił się do Sądu z

3

wnioskiem ,po pierwsze , o podjęcie przez Sąd działań w sprawie , po drugie, wskazał na trudności z uzyskaniem od uczestnika odpisów aktów urodzenia małoletnich uczestników, dzieci uczestnika, sam bowiem mieszka aktualnie i pracuje w Niemczech. Sąd Rejonowy , wobec takiej treści pisma winien był rozpoznać tak sformułowany wniosek pod kątem podjęcia zawieszono postępowania i rozstrzygnąć to formalnie postanowieniem-albo odmówić podjęcia postępowania albo je podjąć. W pierwszym przypadku możliwe wówczas byłoby poddanie takiego postanowienia kontroli sądu odwoławczego w przypadku złożenia przez uczestników ewentualnego zażalenia. Informacja przesłana wnioskodawcy, że nie zostanie podjęte postępowanie, była działaniem nieprawidłowym, nie znajdującym podstawy prawnej w przepisach k.p.c. Poza tym analiza pisma wnioskodawcy powinna skutkować także rozważeniem przez Sąd zmiany swojego postanowienia z dnia 12 czerwca 2014r. w kierunku nałożenia na uczestnika postępowania

obowiązku dostarczenia przez niego aktów urodzenia jego małoletnich dzieci. Zgodnie bowiem z treścią art 670 kp.c .zobowiązanie sadu do badania z urzędu kto jest spadkobiercą rozciąga się na ustalenie ,czy dzieci spadkobiercy, odrzucające spadek, mają zstępnych i wezwania ich do udziału w sprawie. Ustalenie, czy małoletni należą zatem do kręgu spadkobierców może się odbyć tylko w oparciu o akry stanu cywilnego. Obowiązek ich dostarczenia winien zatem obciążyć ich ojca- uczestnika, który spadek odrzucił i zobowiązał się do odrzucenia spadku w imieniu swoich małoletnich dzieci.

Brak działań ze strony Sady od daty wpływu w/w pisma skutkuje przewlekłością postępowania, co stwierdził Sad Okręgowy w punkcie 1 postanowienia na mocy art 12 ust2 ustawy z dnia z dnia 17 czerwca 2004r.

Stwierdzenie przewlekłości postępowania skutkowało zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego odpowiedniej kwoty odszkodowania o czym stanowi art 12 ust 4 ustawy j. w.

W ocenie Sądu Okręgowego kwota 2000 złotych jest odpowiednia gdy zważy się na działania samego wnioskodawcy w toku postępowania Wnioskodawca bowiem nie wykazał, aby w ogóle podjął kroki w kierunku uzyskania z urzędu stanu cywilnego aktów urodzenia małoletnich uczestników postępowania, jako bowiem osoba mająca interes prawny taki wniosek mógł złożyć. Nadto dopiero w swoim piśmie z dnia 1 września 2014 r. wskazał na fakt zamieszkiwania i pracy w Niemczech i trudności w wykonaniu nałożonego na niego zobowiązania . Wcześniej w swojej korespondencji wnioskodawca wskazywał adres w B. i na ten był m.in. wezwany na rozprawę w dniu 13 grudnia 2014r. gdy składał zapewnienie spadkowe. Na rozprawie tej nie wskazał jednak nowego adresu do korespondencji i faktu zamieszkiwania za granicą

Wobec stwierdzenia przewlekłości w postępowaniu z przyczyn wskazanych wyżej Sad nakazał tym samym podjęcie Sądowi Rejonowemu działań ,o czym stanowi punkt 2 postanowienia a nadto nakazał

4

w punkcie 4 zwrócić skarżącemu uiszczoną od skargi opłatę/ art 12 ust .3 i art 17 ust3 przywołanej ustawy/.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność z oryginałem

5